

16

גלילות לעירן הפרשת השבוע
ערוכים בידי נחמה ליכוביץ
הסנה. הטט עסרה

ב"ה

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

כ"ד - כ"א סליחות לאדום.

חקת (תשי"ז)

א. טאלה כללית בענין הסליחות
הטרה את דברי הסליחות הראשונה של משה למלך אדום (פסוקים י"ד-י"ז) לדברי
הסליחות הטנה (פסוק י"ט). והלא דברי הסליחות השניה טומה עליהם, להיות
מתקבלים יותר על דעתו של מלך אדום.
הסבר - לפרטי הדברים - במה עסויים דברי הסליחות השניה להתקבל יותר
על דעתו ולטכנעו מדברי הסליחות הראשונה!
וע' לטאלה זו רט"י בראשית כ"ד נ"ה
ד"ה ימים
ד"ה או עטור

לע' גליון סמות תט"ה טאלה ב'!

ב. וניסלח משה מלאכים מקדם אל מלך אדום.
במדבר רבה י"ט ז: (תהלים ט"ו) לא רגל על לטוננו, לא עטה לרעהו רעהו וחרפה

זה טאמר הכתוב "בנוהג טבעולם אדם עוסק בתקמטא עם חברו והקפידו
לא נטא על קרובו". פורט הימנו ואינו רוצה לראותו; ומטה - "אע"פ שנענט על
(=והקניטו) (תהלים ק"ו) "ויקציפו על מי מריבה וירע למטה בעבורם" - לא
ישראל טנ' (תהלים ק"ו) "ויקציפו על מי מריבה וירע למטה בעבורם" - לא
פרק מסאן מעליו, אלא "ויסלח מלאכים".

1) כיצד מפרט המדרש טמיכות פרטיות טבין עניננו לקודם לו?

2x2) מה רמז מצא הדרשן בפסוקנו למזרטו?

ג. י"ד ויסלח משה מלאכים אל מלך אדום.
רמב"ן: לא הזכיר הכתוב טמו, כי אין צורך, אבל הזכיר סיחון ועוג מלכי האמורי
בטמות, בעבור כי היו ידועים בגבורה ולהם טם בגויים, להודות לפניו
יתברך כי עטה עמנו להפליא, כמו טכאמר (תהלים קל"ג) "למכה מלך
גדולים... לסיוחן מלך האמורי כי לעולם חסדו ולעוג מלך הבשן
לעולם חסדו". ומנהג הכתוב להזכיר טם גד, לי המלכים אטו ירטו
ארצם, כענין טהזכיר ביהושע (י) וחטט מלכי האמורי אדוני צדק
ירוסלם, וחרהם מלך חכרון ופראם מלך ערמות ויפיע מלך לכיט ודביר
מלך עגלון ויובב מלך חצור וטאר המלכים הו' ילדום במספר לא בטמות.
(יהושע י"ב)
ואמר הכתוב (י"ח) "ויאמר אליו אדום", כי נכנסו כל עמו עם
אדוניהם במאון זה.

1) טני קטיים מיטב הרמב"ן כאן בדבריו ואלו הם

2) איזה פסוק בפרשתנו (טלא במקומנו) מחיטב אף הוא
ע"י דברי הרמב"ן האלה?

ד. י"ד כה אמר אחיך ישראל.
ומקטים המפרטים: למה לא קראו באן בטמו יעקב (כמו טנ במלאכי
"הלא אח עטו ליעקב")?

ה. טאלות ודיוקים ברט"ג

1x1) ט"ו ד"ה נירעו לנו: סבלנו צרות ויבות.

2x) " " " ולאבותינו מכאן
טהאבות מצטערים
בקבר כטעורענות
באה על ישראל

מה ראה רט"י להוסיף דבריו אלה, והלא הן
מובן גם בלעדיו ומה תיקן בפרוטו?
נעל גור אריה מקטה: ומנ' לו טאין
לפרט על אבותינו טהיי במצרים, טהרעו
להם המצרים?
ענה לטאלה זו ב' ח
(וע' רט"י טמואל
ובאבותיכם כמט
טטובות טונות
ט"ו ט"ה ו
וכמדרש רבוו

- (3) י"ז ד"ה ולא נסתה מי באר:
 "מי בורות" היה צריך
 לומר, אלא כך אמר משה:
 אע"פ שיט בדינו מן
 לאכול ובאר לטתות, לא
 נסתה ממנו אלא נקנה
 מכם אכל ומים - להנאתכם.
 מכאן לאכסנאי טאע"פ שיט
 בידו לאכול, יקנה מן
 החנוני, כדי להנות את
 אוטפיזו.
- ×(א) הסבר את ההוה אמינא, למה צריך
 היה לומר, "מי בורות" - במה
 עדיף הוא על "מי באר"?
- ×(ב) מקטין מפרט רט"י: למה נקט רט"י
 לטון "מן לאכול" והלא הפסוק
 מדבר רק במים לטתות.
 ענה לשאלתו
- (ג) מניין לרט"י טאין המדובה כאן
 בבאר של אדום?

- (4) י"ז ד"ה דרך המלך נלך: אנו
 חוסטין את בהמתנו ולא
 יטר לכאן ולכאן לאכל.
- ×(א) במקורו של רט"י במדבר רבה י"ט
 ט"ו כתוב: "דרך המלך נלך" -
 טאנו שחוסטין את בהמתנו,
 מה ראה רט"י להוסיף עוד "ולא
 יטר..." על דברי המדרש?

- ×(ב) ספר החידושים לטר שלום עדולם
 על במדבר רבה נאמר למקומנו:
 כלומר, טיטמרו חוקי המדינה בטל
 וטלך, שחקים אלה נעשים בכל מדינה.
 לפי מטפט מלכה וסוד טריה והמלך
 יטגיח להגן על חקי מדינתו
 טיטמרו ולא יופרו.

מה חיקן בזה להבנת דברי
 המדרש ודברי רט"י?

י"ח לא תעבור בי

כ' לא תעבור -

ו. הטוה תגובתו של אדום בראטונה

לתגובתו של אדום בטניה

מהי טבת הסנוי?

ז. י"ח פן בחרב יוצא לקראתך

ספורנו: כי המון עם אדום אנטי דמים, ממהרים לכעוס ובטיבה מועטת או
 זולתה טחפול בין אנטי הארץ והעם העובר יתעוררו אנטי הארץ
 בחרב נגד העוברים.

(1) במה סוטה ספורנו כאן מפרוטו הרגיל של הפסוק?

(2) מהו הנימוק הלשוני בפסוקנו טאלצו לפרט כך?

הטאלות המסומנות × קטות והמסומנות ×× קטות ביותר, יתפור כ"א לפי הבנתו.
 טאלות וגם חטובות נא לטלוח לנחמה ליבוביץ, קריח משה ירוטלים.

צרה: עיין גליון חקת חטי"ה, ביחוד א וה'!